

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

EU&Projekt@lbst.dk

Dato: 5. oktober 2021

DANMARKS
BIAVLERFORENING

Fulbyvej 15
4180 Sorø

Telefon 57 86 54 70

Telefontider
man-tor: 9.00-14.00

E-mail dansk@biavl.dk
www.biavl.dk

CVR 60997314

Høring: Miljørapport over forslag til den danske CAP-plan 2023-27

Danmarks Biavlerforening fremsender hermed sine bemærkninger til ovennævnte høring.

Bierne har det svært i Danmark. Det vidner beretninger om tab af bifamilier om. Biavlerne oplever i disse år en vinterdødelighed hos bifamilierne på omkring 20 %. Det vil sige at ca. hver femte bifamilie dør i løbet af vinteren. Det er også påvist, at bestandene af vilde arter af bier er i tilbagegang. Ud af 244 vurderede arter af bier på rødlisten¹ er 107 arter i større eller mindre omfang truede. 12 af dem er direkte levestedskategoriseret som knyttet til agerlandet, og de øvrige påvirkes i varierende omfang af aktiviteterne her.

Den uafhængige, internationale organisation IPBES lavede i 2016 en rapport² som konkluderede at de væsentligste årsager til biernes tilbagegang på globalt plan var mangel på levesteder, føderessourcer og redepladser, som følge af øget landbrug og bydannelse; Intensiv landbrugspraksis, med større og større marker og udbredt brug af pesticider; Invasive arter, patogener og klimændringer kan påvirke alle bier.

Bier og mange andre insekter bestøver både dyrkede og vilde planter, så de kan sætte frø og frugt. Deres bestøvning af blomsterne har meget stor betydning både for produktionen af fødevarer og for den biologiske mangfoldighed. Det skønnes, at omkring 80% af plantearterne i Danmark er mere eller mindre dyrestøvede, og insektbestøvning er langt det almindeligste.

En lang række biavlere har specialiseret sig i at sikre bestøvning af landbrugets afgrøder. Når landbrugets afgrøder bestøves optimalt, øges både udbytte og kvalitet uden forøgelse af andre input, som f.eks. gødning og sprøjtemidler og dermed uden en større klimabelastning.

Danmarks Biavlerforening har på den baggrund med interesse fulgt processen i EU, og noteret os interessen for de bestøvende insekter og biavlerne. Herunder har vi særligt noteret os forventningerne i EU's

¹ Den danske Rødliste. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

² IPBES 2016. The assessment report of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services on pollinators, pollination and food production. S.G. Potts, V. L. Imperatriz-Fonseca, and H. T. Ngo, (eds).

Biodiversitetsstrategi³ om at mindst 10 % af landbrugsarealet skal bestå af landskabstræk, som fremmer en høj diversitet. Samt Europa-Parlamentets rapport⁴ med opfordring til medlemslandene om at finde på nye tiltag til at beskytte og hjælpe biavlerne.

Vores bemærkninger til det fremsendte udkast til forslag til den danske CAP-plan 2023-27 er som følger:

Ad 5.1.7 Eco-scheme for biodiversitet

Danmarks Biavlerforening hilser etableringen af en eco-scheme for biodiversitet meget velkommen. Men skal samtidig beklage den relativt lave prioritering af denne med blot kr. 585 mio. i planperioden.

Mulighederne i denne Eco-scheme kan medvirke til at reducere effekter af den voldsomme fragmentering, der er sket af landskabet med meget store marker, som begrænser spredning og kontakt mellem dyregrupper med ringe spredningsevne. Dette gælder blandt andet flere arter af enlige bier og humlebier, som kun flyder få hundrede meter fra deres levested. Samtidig kan denne Eco-scheme sikre en konstant blomstring gennem hele sæsonen.

Ad 5.1.6 Eco-scheme for planteproduktion

Denne Eco-scheme har netop til formål at fremme klima- og miljøvenlig fødevarerproduktion gennem støtte til dyrkning af bl.a. frugt og bær, oliefrø og bælgfrø.

Ved flere arter inden for disse afgrødegrupper øges udbyttet kvantitativt og kvalitativt ved brug af bibestøvning. For frugt- og bærproduktion er det almindelig kendt, at udbyttet øges væsentligt ved brug af bibestøvning. For hestebønner viser svenske forsøg⁵, at insektbestøvning kan give et merudbytte på 27% per plante og for lupin øger bibestøvning udbytte og proteindhold øges ved bibestøvning⁶. For raps er det også påvist at olieindholdet kan øges. Nyere franske forsøg viser, at bestøvningen også kan føre til reduceret brug af pesticider⁷.

Danmarks Biavlerforening anbefaler at brugen af bibestøvning indarbejdes i Eco-scheme for planteproduktion, hvorved man sikrer en mere miljø- og klimavenlig produktion af forskellige afgrøder, idet man optimerer udbyttet uden ekstra klimabelastning og øget miljøbelastning fra gødning og pesticider.

³ meddelelse fra kommissionen til europa-parlamentet, rådet, det europæiske økonomiske og sociale Udvalg og regionsudvalget: eu's biodiversitetsstrategi for 2030, naturen skal bringes tilbage i vores liv. Com (2020) 380 final.

⁴<https://www.europarl.europa.eu/news/da/headlines/economy/20180122ST092210/parlamentet-vil-beskytte-bier-og-bekaempe-falsk-honningimport-i-europa>

⁵ Raderschall, C. A., Bommarco, R., Lindström, S. A., & Lundin, O. (2021a). Landscape crop diversity and semi-natural habitat affect crop pollinators, pollination benefit and yield. *Agriculture, Ecosystems & Environment*, 306, 107189.

⁶ Fijen, T. P., Morra, E., & Kleijn, D. (2021). Pollination increases white and narrow-leaved lupin protein yields but not all crop visitors contribute to pollination. *Agriculture, Ecosystems & Environment*, 313, 107386.

⁷ Catarino R, Bretagnolle V, Perrot T, Vialoux F, Gaba S. 2019 Bee pollination outperforms pesticides for oilseed crop production and profitability. *Proc. R. Soc. B* 286: 20191550. <http://dx.doi.org/10.1098/rspb.2019.1550>

Anbefaling om fortsættelse af fleksible muligheder for vildt- og bivenlige tiltag

Danmarks Biavlerforening anbefaler, at der opretholdes fleksible muligheder for etablering af biodiversitetstiltag som vildt- og bivenlige tiltag (max. 10 % af markblokken, max. 10 meter i bredden og minimum 10 meter imellem).

De fleksible muligheder for etablering af vildt- og bivenlige tiltag sikrer mulighed for at øge biodiversiteten på landbrugsarealerne. Derfor bør der indtænkes muligheder for at videreføre de vildt- og bivenlige tiltag uden krav om indtegnning og registrering på ansøgningen om arealstøtte.

5.2.2 Biavlsprodukter

Danmarks Biavlerforening hilser Støtteordningen til biavlsprodukter velkommen, idet der sikres mulighed for udvikling af biavl, der understøtter bestøvningen i landbrugsproduktionen, herunder især frøavl.

De beskrevne kriterier giver netop mulighed for at skabe rådgivning, uddannelse og udvikling indenfor biavl, således at der kan opretholdes en sund bestand af bifamilier.

Støtte til markedsfremme kan medvirke til at sikre biavlerne bedre afsætning af biavlsprodukter, hvilket sikrer biavlerne det økonomiske grundlag for at opretholde deres biavl.

Ad Miljørapporten side 27 og 45 biavlsprodukter

I forhold til Miljørapporten skal det præciseres, at de nævnte kilder alene henviser til lokaliteter hvor der findes truede arter, som potentielt kan være udsat for konkurrence baseret på deres fødepræferencer. Der henvises i rapporten ikke til rødlistede arter generelt, som Miljørapporten kan give udtryk for.

Danmarks Biavlerforening stiller sig naturligvis altid til rådighed for yderligere information i sagen.

Med venlig hilsen

Arne T. Henriksen
Formand

